

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Štítkovcové a soudkyň JUDr. Ivety Jiříkové a Mgr. Ing. Marty Lacinové v právní věci žalobce [údaje o účastníkovi] [údaje o zástupci] proti žalovanému [údaje o účastníkovi] [údaje o zástupci], o zaplacení 120 589 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 3.8.2015 čj. 9 C 115/2014-231,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku v odstavci I. potvrzuje.

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výrocih v odstavci II. až V. zrušuje a v tomto rozsahu se věc vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zastavil řízení co do částky 60 000 Kč s příslušným úrokem z prodlení od [datum] do zaplacení jdoucím, když žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci 60 589 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,05 % ročně jdoucím od [datum] do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku. Žalovanému dále uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 77 400 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce a dále mu bylo uloženo zaplatit státu na účet Okresního soudu v Českém Krumlově na nákladech řízení 14 127,50 Kč, také v zákonné třídní lhůtě od právní moci rozsudku. Žalovanému bylo pak uloženo zaplatit na účet Okresního soudu v Českém Krumlově i soudní poplatek ve výši 3 030 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku. Řízení co do částky 60 000 Kč s příslušnými úroky bylo zastaveno dle § 96 o. s. ř. pro zpětvzetí žaloby v této části, když s tímto částečným zpětvzetím žalovaný vyslovil souhlas.

Co do částky 60 589 Kč s příslušnými úroky z prodlení bylo žalobě vyhověno s odůvodněním, že se jedná o škodu, která byla způsobena žalobci pracovním úrazem. Znaleckým posudkem [celé jméno znalkyně] bylo prokázáno, že žalobce utrpěl pracovní úraz spočívající v poruše přizpůsobení

pod obrazem úzkostně depresivního syndromu. Znalkyně dospěla k závěru, že podmínky, ve kterých žalobce u žalovaného pracoval, byly výlučnou příčinou této poruchy. U žalobce nejde o duševní poruchu ve vlastním slova smyslu, ale o reaktivní poruchu, kterou nelze hodnotit jako závažnou. V takovém případě dospěla znalkyně k závěru, že ohodnocení bolestného činí 500 bodů. Žalovaný navrhol důkaz revizním znaleckým posudkem, který však soud prvního stupně považoval za nadbytečný, když jak lékařská zpráva MUDr. [příjmení], tak i znalecký posudek MUDr. [celé jméno znalkyně] shodně uzavírají, že u žalovaného došlo k poruše přizpůsobivosti. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že žalobce byl zaměstnancem žalovaného na základě pracovní smlouvy z [datum] s pracovním zařazením, „vedoucí provozu“. Pracovní poměr skončil dohodou ze dne [datum] ke dni [datum]. Výše odstupného nakonec představovala čtyřnásobek průměrného měsíčního platu a dále částku odpovídající průměrné měsíčně mzdě za běh dvouměsíční výpovědní doby jako další odstupné, a to za měsíce srpen a září 2012. Prímým nadřízeným žalobce byl jednatel [právní osoba] [příjmení]. Jedná se o konfliktního člověka, jehož chování a jednání je velmi často arogantní, prezíravé, hrubé až vulgární. Při jednání v rámci pracovních porad často [jméno] [příjmení] používal křik, sprostá slova a vulgární urážky. Dlouhodobé a opakované stresové situace, jakož i pracovní přetížení vedly k tomu, že během pracovní porady dne [datum] došlo u zaměstnance [anonymizováno] ke stresovému šoku, v jehož důsledku se tento psychicky zhroutil, musel být hospitalizován a byl po dobu více než jednoho roku v pracovní neschopnosti. Ze stejného důvodu měl zdravotní problémy i zaměstnanec [příjmení] [příjmení]. Na žalobce byla postupně přenášena činnost a kompetence jiných zaměstnanců, kteří s ohledem na jednání [jméno] [příjmení] z firmy odcházeli. Situace se pro žalobce stávala neúnosnou i proto, že bydliště žalobce se nachází v sousedství žalovaného. V důsledku toho byl žalobce, „po ruce“ i mimo pracovní dobu a ze strany [jméno] [příjmení] toho bylo často zneužíváno. Psychická zátěž žalobce se postupně zvyšovala, začal mít problémy se spánkem, v rodinných vztazích, přestal mít čas a zájem o své dřívější záliby. Pokud se žalobce písemně obrátil na druhého jednatele žalovaného se žádostí o řešení situace, došlo sice k jednání žalobce u tohoto jednatele, ale vzápětí další pracovní den již musel žalobce absolvovat pohovor v délce 4 hodin s [jméno] [příjmení]. V jeho průběhu bylo žalobci vyčteno, že usiluje o místo [jméno] [příjmení] a naznačeno, že skutečnost, že se žalobce obrátil na druhého jednatele žalovaného, bude mít pro něho osobní následky. V důsledku tohoto pohovoru se žalobce psychicky zhroutil, nastoupil pracovní neschopnost trvající od [datum] do [datum]. Ošetřujícím lékařem byl MUDr. [jméno] [příjmení], který žalobce odeslal k odbornému vyšetření k MUDr. [příjmení], který dne [datum] stanovil diagnózu – poruchu přizpůsobení [anonymizováno] [číslo], tedy vážnou duševní poruchu vzniklou působením otřesných zážitků nebo jiných nepříznivých psychologických činitelů a tíšňových situací a převzal žalobce do své péče. Za vyhotovení lékařského posudku MUDr. [jméno] [příjmení] zaplatil žalobce 589 Kč. Soud prvního stupně v odůvodnění rozsudku cituje ustanovení § 380 zákoníku práce platného ve znění ke dni [datum], dle kterého je pracovním úrazem pro účely tohoto zákona poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Podle komentáře zákoníku práce porušením zdraví se rozumí nejen poškození tělesné, ale i psychické. Soud prvního stupně proto shledal žalobu důvodnou, neboť bylo prokázáno, že u žalobce došlo při plnění pracovního úkolu k náhlému poškození psychického zdraví, tj. k pracovnímu úrazu diagnostikovanému jako porucha přizpůsobení F [číslo] pod obrazem úzkostně depresivního syndromu. U žalobce došlo k pracovnímu úrazu působením zevního vlivu, kterým bylo negativní chování [jméno] [příjmení] vůči němu. U žalobce došlo k poškození duševního zdraví náhle, neboť nebyl dále schopen negativní chování jednatele žalovaného vydržet. Je tak splněna podmínka zákona, že k poškození zdraví došlo nezávisle na vůli žalobce krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů (chování jednatele žalovaného) při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Je dána příčinná souvislost mezi pracovním úrazem, který žalobce utrpěl a vznikem škody, neboť nebylo-li by chování jednatele žalovaného, nedošlo by u žalobce k pracovnímu úrazu. O náhradě nákladů řízení státu rozhodl

soud dle § 148 odst. 1 o. s. ř. O tom, že přechází poplatková povinnost na žalovaného, pak rozhodl soud dle § 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích a o nákladech řízení mezi účastníky soud rozhodl dle § 142 odst. 1 a § 142 odst. 1 a 3 o. s. ř., když žalobce vzal částečně žalobu zpět na základě výsledků znaleckého dokazování. Náklady za právní zastoupení advokátem byly navýšeny o 22 % DPH (správně asi mělo být 21 % DPH).

Proti tomuto rozsudku, a to do všech jeho výroků, podal odvolání žalovaný. Jako odvolací důvody uvedl důvody uvedené v § 205 odst. 2 písm. b), d), e) a g) o. s. ř. Soud prvního stupně dospěl k nesprávnému závěru, že újma na zdraví žalobce je pracovním úrazem, když k jejímu vzniku došlo náhle, a to při plnění pracovních úkonů. S tímto žalovaný nemůže souhlasit. Žalovaný nezpochybňuje, že žalobce má újmu na zdraví, ale domnívá se, že se neprokázalo, že tato újma na zdraví by byla způsobena v příčinné souvislosti s nějakým prokazatelným náhlým působením zevních sil nezávisle na vůli poškozeného při výkonu jeho práce nebo v přímé souvislosti s ním, a tedy pracovním úrazem. Žalobce dne [datum] ani nikdy předtím pracovní úraz, za který by měl být odpovědný zaměstnavatel, neutrpěl. Důkazy, které byly provedeny před soudem prvního stupně, nebylo prokázáno, že by žalobce utrpěl takovou zdravotní újmu, resp. poškození zdraví, která by byla výsledkem úrazového děje spočívajícího v krátkodobém, náhlém, reps. násilném působení zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s tím, a to nezávisle na vůli zaměstnance, aby takové působení bylo schopno vyvolat takové poškození zdraví, které by bylo možno nazvat pracovním úrazem. Z provedených důkazů je možno shledat významný časový nesoulad mezi počátkem pracovní neschopnosti žalobce, která byla založena lékařským vyšetřením MUDr. [jméno] [příjmení], praktickým lékařem pro dospělé, a ostatními zdravotními zprávami včetně znaleckého posudku, které byly ke zdravotnímu stavu žalobce pořízeny s velkým časovým odstupem od vzniku pracovní neschopnosti žalobce a lze mít za to, že v důkazním řízení nebylo prokázáno, že právě pro tuto velkou časovou disproporci může mít případná změna zdravotní způsobilosti žalobce souvislost s jeho předchozím pracovním působením. To osvědčuje i dohoda o ukončení pracovního poměru, která byla mezi žalobcem a žalovaným uzavřena v [anonymizováno] [rok], tedy téměř půl roku po počátku pracovní neschopnosti žalobce, aniž by se žalobce při tomto jednání jakkoliv zmínil, že v důsledku nějakého předchozího pracovního působení trpí nějakými zdravotními problémy a především, že by tady byla nějaká zásadní okolnost, kterou by bylo možno definovat jako náhlé, krátkodobé a násilné působení zevních sil na organismus žalobce. Je všeobecně známo, že žalobce v době rozhodné pro posouzení stavu věci řešil své zásadní osobní problémy v partnerském soužití se svou manželkou, které vyplynuly rozvodem jeho manželství, když taková událost pro každého člověka je sama o sobě zpravidla hlubokým zásahem do jeho bytí jen subjektivního zdravotního stavu a pocitu s tím, že může vyvolat všechny projevy, které jsou ve shora citovaných zprávách vyjmenovány jako důsledky výkonu práce poškozeného. Není pouhou náhodou, že žalobce vyhledal ošetřujícího lékaře druhý den poté, tedy [datum], co mu bylo doručeno písemné upozornění o neplnění jeho pracovních povinností. Při odepření dalších důkazů, které by především měly zjistit vznik případného skutečného úrazového děje a věcné a časové souvislosti mezi pracovní neschopností žalobce a zdravotními indikacemi s obsahem využitých zdravotních zpráv, nemohl soud prvního stupně správně rozhodnout. Pokud odvolací soud přímo nezmění rozsudek soudu prvního stupně a žalobu nezamítne, navrhuje žalovaný, aby byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení a provedení důkazů, které byly již před soudem prvního stupně navrhovány, ale nebyly provedeny.

Žalobce k odvolání žalovaného uvedl, že navrhuje potvrzení rozsudku soudu prvního stupně, neboť je správný. Vychází ze znaleckého posudku znalkyně [celé jméno znalkyně], která prohlásila, že je zde přímá souvislost mezi náhlou poruchou žalobce, ke které došlo [datum] a pracovními podmínkami, které dlouhodobě u žalovaného musel žalobce snášet. Tvrzení žalobce, že se mu rozpadalo manželství, tento říkal v důsledku toho, že byl zatěžován jednatelem firmy [příjmení], že s ním bylo ze strany tohoto pracovníka zacházeno hrubě, bylo mu nadáváno, křičeno na něj, takže v důsledku toho se nemohl věnovat rodině a měl určité rodinné problémy. Manželství ale

rozvedeno nebylo. Žalobce byl vyčerpaný, nervózní z práce, často musel být v práci i mimo pracovní dobu a to mu způsobovalo rodinné problémy. Dne [datum] šel k lékaři poté, co absolvoval čtyřhodinový pohovor s jednatelem firmy [příjmení] a v důsledku jeho chování se dostavil k lékaři a byla mu vystavena neschopnost. Pracovní neschopnost vznikla postupným vývojem, resp. postupným přetěžováním v zaměstnání a působení ze strany jednatele [příjmení], jeho nevhodným chováním, kdy už po tomto pohovoru to bylo pro žalobce neúnosné. Soud prvního stupně správně vyšel ze znaleckého posudku znalkyně, která dospěla k závěru, že jde o pracovní úraz v důsledku dlouhodobého přetěžování a chování ze strany žalovaného k žalobci. Žalobce proto navrhuje, aby byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen.

Po zjištění, že odvolání žalovaného bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné, odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně dle § 212 a § 212a odst. 1 o. s. ř., a dospěl k závěru, že vyjma výroku v odstavci I. je třeba rozsudek soudu prvního stupně zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Pokud jde o rozhodnutí soudu prvního stupně ve výroku v odstavci I., kde bylo zastaveno řízení co do částky 60 000 Kč s příslušnými úroky z prodlení pro částečné zpětvzetí žaloby ze strany žalobce poté, co žalovaný s tímto částečným zpětvzetím žaloby souhlasil, je toto rozhodnutí věcně správné. V odůvodnění svého odvolání ani žalovaný nic k této části rozhodnutí soudu prvního stupně neuvádí, a proto bylo rozhodnutí soudu prvního stupně ve výroku v odstavci I. jako věcně správné dle § 219 o. s. ř. potvrzeno.

Ve zbývajících částech nezbylo odvolacímu soudu, než rozsudek soudu prvního stupně ve výrocih v odstavci II. až V. zrušit a věc mu vrátit v tomto rozsahu k dalšímu řízení a novému rozhodnutí. Soud prvního stupně správně vyšel z ustanovení § 380 zákoníku práce ve znění účinném ke dni [datum], když dle tohoto ustanovení zákoníku práce je pracovním úrazem pro účely tohoto zákona poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího soudu ČR pracovním úrazem se rozumí takové poškození zdraví zaměstnance, jehož příčinou byl skutkový děj, který má charakter úrazového děje, tedy že k poškození zdraví došlo následkem působení zevních vlivů (fyzické či psychické přetížení – trauma), které byly svou povahou krátkodobé, náhlé a násilné; přitom musí jít o příčinu podstatnou, důležitou a značnou (srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 1235/2011). Pro závěr, zda byla prokázána existence pracovního úrazu je proto nezbytné prokázat, že k poškození zdraví žalobce došlo jednak při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, ale dále také i to, že příčinou tohoto poškození zdraví žalobce byl skutkový děj, který má charakter úrazového děje, tedy že k poškození zdraví došlo následkem působení zevních vlivů, které byly svou povahou krátkodobé, náhlé a násilné. Přitom v řízení o odškodnění pracovního úrazu má žalobce (poškozený zaměstnanec) procesní povinnost nejen tvrdit, ale i prokázat všechny uvedené předpoklady potřebné pro vznik odpovědnosti za škodu. Žalobce sice v žalobě uvedl, že dne [datum] na pracovišti došlo na jeho straně k náhlé zdravotní poruše, v jejímž důsledku byl v pracovní neschopnosti od [datum] do [datum] a dále v žalobě uvedl, že žalobce musel absolvovat „pohovor“ v délce 4 hodin s [jméno] [příjmení], když v důsledku tohoto „pohovoru“ se žalobce psychicky zhroutil a nastoupil pracovní neschopnost trvající od [datum] do [datum], ale netvrdil ani nenavrhl k prokázání svých tvrzení důkazy, tedy k tomu, co bylo těmi zevními vlivy, které byly svou povahou krátkodobé, náhlé a násilné a které vyvolaly poškození zdraví žalobce. Pokud tímto zevním vlivem měl být snad uvedený „pohovor“ žalobce s [jméno] [příjmení], potom v řízení ze strany žalobce nebylo tvrzeno ani nijak prokázáno, kdy, který den, v jakou hodinu k tomuto pohovoru došlo, jak tento pohovor probíhal, kdy skončil, v jakou hodinu byl [datum] žalobce u svého ošetřujícího lékaře atd. Soud prvního stupně, aniž by v tomto směru poučil žalobce o jeho břemenu tvrzení a důkazním břemenu, učinil závěr, že u žalobce došlo k pracovnímu úrazu působením zevního vlivu, kterým bylo negativní chování [jméno] [příjmení] vůči němu, když žalobce nebyl již schopen dále vydržet negativní chování jednatele žalovaného.

Chování jednatele žalovaného [jméno] [příjmení], jak uvádí soud prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí, bylo arogantní, vytvářel na zaměstnance nepřiměřený nátlak ke zvýšenému pracovnímu úsilí, činil tak často křikem, někdy i nadávkami, přičemž takto se jednatel žalovaného choval dlouhodobě. Z výpovědi žalobce pak soud prvního stupně měl za prokázané, že [jméno] [příjmení] si žalobce zavolal k pohovoru, který trval 3 nebo 4 hodiny, vytknul mu spoustu věcí za celou dobu pracovního poměru a uložil mu úkoly, které se absolutně nedaly zvládnout. To už žalobce neunesl, šel domů, pak k lékaři a do zaměstnání se již nevrátil. Důvod, proč nakonec navštívil lékaře, byl stav úzkosti a strachu. Tyto pocity měl žalobce už i dříve, ale po reakci na jeho stížnost byl ve stavu, kdy si uvědomil, že je skutečně ve vážném stavu a že jej musí řešit. Ani z tohoto zjištění, které učinil soud prvního stupně z výpovědi žalobce, nevyplývá, co dle soudu prvního stupně bylo tím zevním vlivem krátkodobé, náhlé a násilné povahy, který vedl bezprostředně k poškození zdraví žalobce, tedy to, co bylo tím úrazovým dějem, jehož bezprostředním následkem bylo poškození zdraví žalobce. Ze znaleckého posudku [celé jméno znalkyně] poté měl soud prvního stupně za prokázané, že výlučnou příčinou poruchy žalobce, tedy poruchy přizpůsobení pod obrazem úzkostně depresivního syndromu, byly podmínky, ve kterých žalobce u žalovaného pracoval. Ani z tohoto závěru znaleckého posudku tedy nelze učinit závěr, co bylo tím zevním vlivem povahy krátkodobé, náhlé a násilné, v důsledku kterého došlo k poškození zdraví žalobce, tedy ani to, zda tímto krátkodobým, náhlým a násilným zevním vlivem snad měla být několikahodinová porada s jednatelem žalovaného. Pokud jde o skutkový závěr soudu prvního stupně, pak v odůvodnění rozsudku se uvádí, že psychická zátěž žalobce se postupně zvyšovala, začal mít problémy se spánkem, v rodinných vztazích, přestal mít čas a zájem o své dřívější záliby a nakonec v důsledku pohovoru s jednatelem žalovaného [jméno] [příjmení] se žalobce psychicky zhroutil a nastoupil pracovní neschopnost trvajíc od [datum] do [datum]. Z tohoto závěru soudu prvního stupně však nelze dovodit, kdy k tomuto pohovoru mělo dojít, od kdy do kdy tento pohovor trval, kdy došlo k psychickému zhroucení žalobce, navíc za situace, kdy sám žalobce ve své výpovědi uvedl, že jednatel žalovaného mu uložil úkoly, které se absolutně nedaly zvládnout, a proto šel domů a pak až k lékaři a do zaměstnání se již nevrátil, když pocit úzkosti a strachu měl již i dříve. Soud prvního stupně se dále nevypořádal s tím, že pracovní neschopnost od [datum] byla vypsána žalobci ošetřujícím lékařem MUDr. [jméno] [příjmení], diagnóza porucha přizpůsobení [anonymizováno] [číslo] byla stanovena MUDr. [příjmení] až dne [datum], přičemž z žádných provedených důkazů neučinil soud prvního stupně zjištění, že již ke dni [datum] trpěl žalobce touto [anonymizováno], proč MUDr. [příjmení] neposlal žalobce k odbornému vyšetření již v [anonymizováno] [rok], ale stalo se tak až za několik měsíců atd. Pokud tvrdí žalobce, že tuto diagnózu měl již [datum], potom k těmto svým tvrzením musí navrhnout důkazy, které pak musí soud prvního stupně provést a učinit z nich příslušná zjištění. Soud prvního stupně by se měl vypořádat také s tím, pokud žalobce tvrdí, že předmětnou diagnózu měl již od [datum], proč v korespondenci, kterou vedl žalobce se žalovaným v následujících měsících se žalobce vůbec o tomto svém poškození zdraví, které podle něho bylo v důsledku krátkodobého, náhlého a násilného působení zevních vlivů při plnění pracovních úkolů, vůbec nezmiňuje. Při jednáních o ukončení pracovního poměru dohodou žalobce nic o poškození zdraví neuváděl. Závěr soudu prvního stupně o tom, že žaloba je co do částky 60 589 Kč důvodná, je tudíž předčasný, nevyplývá tento závěr z provedených důkazů, když navíc soud prvního stupně vůbec neodůvodnil, proč přiznal z této často žalobci i úrok z prodlení právě od [datum] do zaplacení, neuvedl na základě čeho je od [datum] žalovaný v prodlení, na základě čeho a kdy nastala splatnost částky 60 589 Kč. Do nákladů státu pak soud prvního stupně nezahrnul všechny částky, které byly, jak vyplývá ze spisu, na svědečném a znalečném celkem zaplacený ze státních prostředků. Ze všech shora uvedených důvodů proto odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výroku v odstavci II. až V. dle § 219a o. s. ř. zrušil a v tomto rozsahu mu věc vrátil dle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. k dalšímu řízení a novému rozhodnutí.

V novém rozhodnutí rozhodne soud prvního stupně dle § 224 odst. 3 o. s. ř. i o nákladech odvolacího řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je možné podat z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci dle § 237 o. s. ř. dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR v [obec] u Okresního soudu v Českém Krumlově.

Krajský soud v Českých Budějovicích

dne 10. prosince 2015

JUDr. Jaroslava Š t í t k o v c o v á, v. r.
předsedkyně senátu